

Føroyingur fingið hálva mill. kr. til at kanna áriníð av sjónvarpinum

Evnið: »Hvat árin hevur sjónvarpið á mentanarlívið í Føroyum«

Tann føroyski fólkaminnisfrøðingurin, Eyðun Andreassen úr Havn er farin undir at kanna, hvørjar avleiðingar sjónvarpið fer at hava á mentanarlívið í Føroyum.

Tað er bert eitt hálvt ár síðani, at eitt sjónvarpsfelag í Havn fór undir at senda sjónvarpssendingar til móttakarar í Havn og har nærhendis. Enn eru tað bert fá pláss í Føroyum, sum hava fingið sjónvarp, men í fleiri bygdam eru stovnað sjónvarpsfeløg, sum hava til endamáls at »senda«, so skjótt tey fáa loyvi til tess.

Sum fólkaminnisfrøðingur hevur Eyðun Andreassen nú áttikið sær uppgávuna at kanna, hvørja ávirkan sjónvarpið fer at hava og kanska longu hevur á mentanarlívið í Føroyum.

annars vrakar hópin av hundræðtals innkomnum umsóknum, játtaði peningin til kanningina, er tann, at Føroyar í dag eru tað einasta landið bæði av i-londum og u-londum, sum enn ikki hevur fingið veruligt sjónvarp. Verður borið skjótt at, ber til at fáa eina neyva mynd av mentanarlívinum í Føroyum fyrri og eftir, at sjónvarpið hevur fingið pláss í nærum hvørjari stovu kring oyggjarnar.

Miseydnadar fyrri ein part

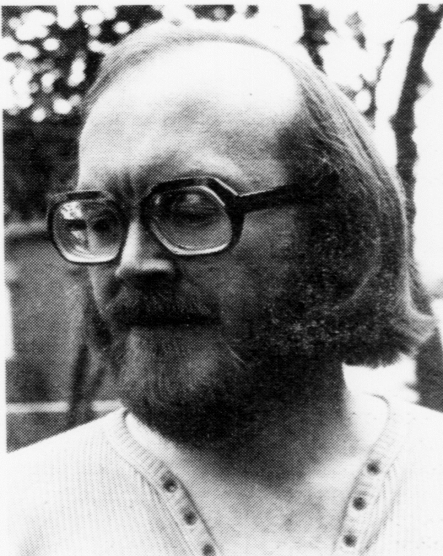
Nógvar kanningar eru gjørdar í øðrum londum,

skal vera liðug um hálvtannað ár. Umframt til lönir, skal ein stóur partur av upphæddini nýtast til at dataviðgera tilfarið. Harafturat skulu nógvar fólk nýtast til at fara inn í rættliga nógvar heim við spurnarbløðum.

Vit hittu Eyðun í vikuni og prátadu við hann um kanningina. Sjálvur er hann longu farin til verka og hevur lagt sær arbeiðið til rættis.

Ávirkan á hin einstaka

Kanningin er bytt upp í tveir partar. Tann fyrri parturin snýr seg um at fáa vitan um, hvat fólk í bygd og bý brúka sína fritíð til. Spurnarbløð verða send til umleið 600 fólk. Helvtin av hesum fólki búa á plássum,

Eyðun Andreassen tók prógv sum fólkaminnisfrøðingur í universitetinum í Oslo fyrri trimum árum síðani. Hann hevur nú í eitt ár arbeitt sum lærari í universitetinum í Keyppmannahavn

Henda partin metir Eyðun hava serliga stóran týdning. Í grannalondum okkara verður furdur ein miðvisur mentanarpolitikur, har tað almenna eisini tekur stigið. Í Føroyum er støðan ódrvisi.

Her tekur tað almenna ikki stig til ein mentanarpolitikur, men luttekur kortini við at figgja mentanarlig tiltøk.

Einstaklingar taka stigið

Tað eru næstan bara einstaklingar og ávis feløg, ið taka stig til ymiskt mentanarvirksemi í Føroyum. Á smábygdunum eru tað nokur fá fólk, sum birta uppundir at nakað hendir. Hvussu verður við hesum tiltøkum, tá sjónvarpið hevur fingið fastar røtur á øllum plássum í Føroyum, spyr Eyðun Andreassen.

Bygdamynstrið broytt!

Hann visur á, at kanska verður úrslitið, at sjónvarpið fer at leggja alt mentanarlívið í eini bygd deytt ávisar dagar og víðari fer tað at fáa so mikla ávirkan, at tað kann

broyta bygdamynsturið. Hetta mynstur fer kanska at verða bygt upp eftir, hvussu og nær sjónvarpið sendir.

Kanningar aftur seinni

Um hetta eru orð í tóma luft ella hetta fer at gerast veruleiki, skal kanningin visa okkum. Og tá kanningin er gjørd, tá hava vit fingið eitt grundarlag fyrri at gera nýggjar kanningar seinni.

Varin

Uppá fyrispurning um hann er imóti sjónvarpi í Føroyum, sigur Eyðun Andreassen, at hann tekur hvørki støðu fyrri ella imóti sjónvarpi. Kortini heldur hann, at vit áttu kanska at havt verið meira varin, skulu vit veruliga hava føroyskt sjónvarp.

— Tað fer m.a. at vera trupult, um vit einaferð skulu gera kostnaðarmiklar føroyskar sendingar, at fáa fólk at gjalda fyrri tær, nú tey eru von at siggja sjónvarp uttan at gjalda nakað fyrri tað, sigur Eyðun Andreassen at enda.

trý á gøtuni

Hvussu kundi tú ynskt tær, at eitt nýtt landsstýri sá út?

Jógván Jensen, lærari:

— Eg vildi ynskt, at javnaðarflokkurin, sambandsflokkurin og sjálvstýrisflokkurin myndu landsstýrið.

Poul Martin Joensen, vrakieftirlitsmaður:

— Javnaðarflokkurin, tjóðveldisflokkurin, sjálvstýrisflokkurin og framburðs- og fiskivinnuflokkurin vildi eg hildið høvdu hóskað væl saman.

Kristian Poulsen, læraraskúlanæm:

— Við javnaðarflokkinum, tjóðveldisflokkinum og onkrum av hinum, bara ikki sambandsflokkinum og fólkaflakkinum.

Danmarks Forskningssekretariat

Nakað herfyri sendi Eyðun tí eina umsókn til ein danskan granskingarstovn, »Danmarks Forskningssekretariat«, har hann greiddi frá ætlan síni. Dansk stovnurin viðgjørdi umsóknina og tók so væl imóti henni, at hann avgjórði at lata 400.000 kr. í studningi til kanningina.

Bera skjótt at

Orsøkin til at Danmarks Forskningssekretariat, ið

Ungdomshúsið í Húsavík. Hvussu verður virksemi her, tá hvørt hús hevur fingið sjónvarpstól?

um hvørja ávirkan sjónvarpið í veruleikanum hevur havt á mentanarlívið. Hesar kanningar eru tó gjørdar aftaná, at sjónvarpið er komið til landið, og tí hevur sum heild ikki eydnast at fáa eitt haldgott grundarlag fyrri eini árinakanning.

Júst tí granskarar nú meta, at Føroyar sum ein-domi í so máta, har sjónvarp enn bert er á byrjanarstignum, so hava teir latið tann nógva peningin til hesa kanningina.

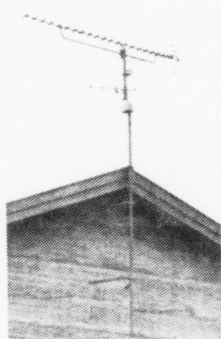
Liðug um hálvtannað ár

Ætlanin er at kanningin

har einki sjónvarp er í dag. Hin helvtin hevur harafturimóti møguleika at siggja sjónvarpssendingar. Endamálið við hesum fyrra partinum er at kanna, hvussu sjónvarpið ávirkar tann einstaka.

Ávirkan á mentanarlívið

Í 2. parti av kanningini ætlar Eyðun at velja tvær bygdir út og kanna mentanarlívið á hesum plássum. Endamálið við hesum er at vita, hvørja ávirkan sjónvarpið hevur á mentanarlívið í eini bygd í síni heild.

Fara hesar antennurnar at siggja á teimum flestu tekjunum um stutta tíð. Longu nú eru tær nógvar í tali